

Tanóra / modul címe:

ARANY JÁNOS: VÖRÖS RÉBÉK

DRÁMAJÁTÉKOK

A tanóra célja:

Az órán Arany János Vörös Rébék című balladáját dolgozzuk fel drámajátékok segítségével. Az előző órákon megismerkedtünk a ballada műfaji sajátosságaival, elemeztünk néhány alkotást a nagykőrösi korszakból. Az Őszikék korszak balladái közül a mai órán feldolgozásra került más szempontból közelítjük meg. A hangsúly a szöveg megértésére, a véleményalkotásra, érvelésre, a belehelyezkedést kívánó kreatív játékokra helyeződik. A következő kérdésekre keresünk választ: Mi lehetett az adott szereplő tettének oka? Felelős-e a jelenlegi helyzet kialakulásáért? Egyensúlyban van-e a bűn és a bűnhődés mértéke?

1. Feladat

Fejezzétek be az alábbi mondatokat!

A boszorkány olyan asszony/ember, aki...

A házasságtörés...

A kerítőnő...

A szerelmi varázslás...

2. Feladat

A mai órán Arany János Vörös Rébék című balladájával foglalkozunk. Hallgassátok meg a verset!

Hogyan jelennek meg a műben az előző feladat szereplői, történései?

3. Feladat

Meséljük el közösen, miről szól a ballada! Minden megszólaló egy-egy mondattal fűzze tovább a történetet, majd egy társát szólítva adja tovább a mesélés jogát!

4. Feladat

Mi okozott nehézséget a mesélés során? Miért?

5. Feladat

A vers szövegében X-szel jelöltem azokat a helyeket, ahol fontosak lehetnek a szereplők ki nem mondott gondolatai, érzései. Próbáljátok szóban megfogalmazni legalább hármat!

ARANY JÁNOS: VÖRÖS RÉBÉK

"Vörös Rébék általment a
Keskeny pallón s elrepült -"
Tollászkodni, már mint varju,
Egy jegenyefára ült.
Akinek azt mondja: kár!
Nagy baj éri és nagy kár:
Hess, madár!

Ő volt az, ki addig főzte
Pörge Dani bocskorát,
Míg elvette a Sinkóék
Cifra lányát, a Terát.
De most bezzeg bánja már,
Váltig hajtja: kár volt, kár! X
Hess, madár!

Pörgé Dani most őbenne
Ha elbotlik se köszön,
S ha ott kapja, kibuktatja
Orrával a küszöbön. X
Pedig titkon oda jár,
Szép asszonynak mondja: kár! X
Hess, madár!

Cifra asszony színes szóra
Tetteti, hogy mit se hajt:
"Kend meg köztünk ne csináljon
Háborodást, házi bajt,
Nem vagyok én csapodár." X
Rebi néni mondja: kár! X
Hess, madár!

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

H-7633 Pécs, Szántó Kovács János u. 1/b.
Tel.: +36 72 501-500

K A P O S V Á R I
E G Y E T E M

H-7400 Kaposvár,
Dr. Guba Sándor u. 40.
Tel.: +36 82 505-800

A kompetencia-alapú pedagógusképzés regionális szervezeti, tartalmi és módszertani fejlesztése
a Pécsi Tudományegyetem és a Kaposvári Egyetem részvételével

TÁMOP-4.1.2-08/1/B-2009-0003

Másszor is jön, hoz fehér pénzt,
Piros kendőt s egyebet:
"Nesze, lányom? e mézes bor
Erősítse a szived:
Szépnek úgy nem tenni kár!"
- "Hadd jöjjön hát a kasznár."
Hess, madár!

Háborúság, házi patvar
Attól kezdve van elég;
De nem hallik a szomszédba:
Pörge Dani túri még. X
A bölcső is ott van már:
Künn egy varju mondja: kár!
Hess, madár!

"Asszony, ördög! vidd apádnak
Haza ezt a gyermeket - X
Ne! a varjut (hol a puskám?)
Útra meglövöm neked." X
Varju azt se mondja: kár!
El sem is rebbenti már:
"Hess, madár!

Híre terjed a helységben:
"Tudjátok, mi az eset?
Pörge Dani egy varjút lőtt
S Rebi néni leesett!" X
Rebi lelke nem vón' kár:
De, mint varju, visszajár
Hess, madár!

Gyilkost a törvény nyomozza;
Szegény Dani mit tegyen?
Útnak indul, bujdosásnak,
Keskeny pallón átmegyen.
Szembe jött rá a kasznár. X
Varju elkiáltja: kár!
Hess, madár!

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

ÚMFT infovonal: 06 40 638 638
nfu@meh.hu • www.nfu.hu

Befektetés a jövőbe

Új Magyarország
FEJLESZTÉSI TERV

Keskeny a palló kettőnek:
Nem térhet ki a Dani; X
Egy billentés: lent a vízben
Nagyot csobban valami.
Sok eső volt: mély az ár.
Varju látja, mondja: kár!
Hess, madár!

Bujdosónak kín az élte;
Reszket, ha levél zörög:
Felvont sárkányt vesz kezébe,
Hajtja éh: "megállj, görög!"
Varjú mind' kíséri: "kár!..."
Fennakadsz te, szép betyár!"
"Hess, madár!"

"Most ebédre, hollók, varjak
Seregestül, aki van!
De szemét ne bántsá senki:
Azzal elbánok magam." X
Fekete volt; mint bogár:
Asszony ott sír: "mégis kár! X
Hess, madár!"

Vörös Rébék általment a
Keskeny pallón: most repül;
Egy varjúból a másikba
Száll a lelke, vég ne'kül X
S kinek ő azt mondja: kár!
Nagy baj éri és nagy kár.
Hess, madár!

6. Feladat

Válasszatok egy-egy szituációt az alábbiak közül, és a szerepekbe helyezkedve beszélgetsetek az eseményekről, a szereplők jelleméről, cselekedeteik mozgatórugóiról!
Hogyan és mit beszél(nek):

- Pörge Dani az édesanyjának Teráról a szerelmi varázslás után, de még a házasságkötés előtt
- Pörge Dani az édesanyjának Teráról a házi perpatvarok idején

- c.) Sinkó Tera a barátnőjének Daniról a szerelmi varázslás előtt
- d.) Sinkó Tera a barátnőjének Daniról, miközben a kasznár udvarol neki
- e.) Sinkó Tera a barátnőjének Daniról a kasznár halála után
- f.) a falu lakói a házaspárról, mikor Dani elveszi a cifra Terát
- g.) a falu lakói a házaspárról a házi perpatvarok idején
- h.) a falu lakói a házaspárról, miután Pörge Danit felakasztották

7. Feladat

Készítsetek „fotóalbumot”! Mutassátok be négy-öt állóképből Pörge Dani és Sinkó Tera történetét!

8. Feladat

Ki a felelős a történetekért: Vörös Rebeka, Pörge Dani vagy Sinkó Tera?

Arányban áll-e a bűn a bűnhődés mértékével?

Fogalmazzatok egy, legfeljebb 10 mondatos védő- vagy vádbeszédet az adott szereplő mellett vagy ellen!

9. Feladat

A „túlvilági randevű” elnevezésű játékkal zárjuk az órát.

A játszók (Vörös Rebeka, a kasznár, Pörge Dani, végül Sinkó Tera) elhalálozásuk sorrendjében érkeznek a játéktérre és bemutatkoznak. Itt a „lélekátvevő” fogadja őket, és közli nevüket, valamint haláluk körülményeit és módját. A már bent lévők közül bárki szólhat az újonnan érkezőhöz, és elmondhatja, hogy most, „halála után” visszatekintve hogyan látja a történeteket és saját felelősségét. Ez alkalmat ad arra, hogy a már bent lévők felismerjék, kimondják saját hibáikat, beismerjék a másikkal szemben elkövetett vétkeiket, feltárják saját haláluk, áldozattá válásuk okait, felelősségüket, tehát értékeljék magukat is, amikor szólnak az éppen bejövőhöz. Az érkező nem válaszolhat, nem szállhat vitába a hallottakkal. De természetesen mikor a következő halott bejön, akkor már ő is szólhat magáról, az új bejövővel való viszonyáról, bocsánatot kérhet, mentegetőzhet, de akár vádolhat is.

